

Individuálna výročná správa

Obce Matiašovce

za rok 2022

Mgr. Marián Štefaňák
starosta obce

OBSAH

str.

Úvodné slovo starostu obce	4
1. Identifikačné údaje obce	5
2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	5
3. Poslanie, vízie, ciele.....	6
4. Základná charakteristika obce.....	8
4.1 Geografické údaje	8
4.2 Demografické údaje	10
4.3 Ekonomické údaje	12
4.4 Symboly obce.....	14
4.5 Logo obce.....	14
4.6 História obce	14
4.7 Pamiatky.....	15
4.8 Významné osobnosti obce.....	15
5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	16
5.1 Výchova a vzdelávanie.....	16
5.2 Zdravotníctvo	17
5.3 Sociálne zabezpečenie.....	17
5.4 Kultúra.....	17
5.5 Doprava.....	17
5.6 Územné plánovanie	19
5.7 Hospodárstvo.....	19
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	20
6.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022 v EUR	21
6.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022	22
6.3 Rozpočet na roky 2023 – 2025 v EUR.....	24
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva.....	24
7.1 Majetok v EUR	24
7.2 Zdroje krytia v EUR.....	25
7.3 Pohľadávky v EUR	26
7.4 Záväzky v EUR.....	26
8. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov v EUR	27
9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	28
9.1 Prijaté granty a transfery	28

9.2 Poskytnuté dotácie	28
9.3 Významné investičné akcie v roku 2022.....	29
9.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti	29
9.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia.....	30
9.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	30

Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

verím, že výročná správa za rok 2022, ktorú Vám predkladám bude chápaná ako objektívny, nestranný a ucelený dokument o činnostiach a aktivitách našej obce. Rok 2022 sa spájal s pozitívnymi, ale aj menej pozitívnymi situáciami, ktoré bolo nevyhnutné vyriešiť pre pokračovanie v nastolenej práci. Rok 2022 už nebol „aktívny“ na ochorenie COVID-19 a s ním spojenými obmedzeniami, ale niesol sa v znamení vojny na Ukrajine, čo spôsobilo hlavne zomieranie a utrpenie ľudí, ich migrácia či s tým spojené životné situácie domáceho - slovenského, ako aj migrujúceho obyvateľstva. Okrem vyššie spomínaného sa rok 2022 niesol v začatí a následnom prehlbovaní ekonomickej situácie v spojení so zvláštnou vnútropolitickou situáciou. Rok 2022 tiež „vystrelil“ ceny energií do obrovských súm a je viac ako nepravdepodobné, že sa ceny vrátia na úroveň z konca roka 2021 resp. do prijateľnej úrovne, ktorú bude vedieť obyvateľstvo na základe ich príjmov, vrátane samosprávy, uhrádzať. Koniec kalendárneho a účtovného roka v každej organizácii neodmysliteľne súvisí s hodnotením ekonomickej ako aj bežnej činnosti. Chcem sa poďakovať poslancom obecného zastupiteľstva, hlavnému kontrolórovi obce, zamestnancom obce, dobrovoľným hasičom, všeobecne aj aktívnym obyvateľom za ich prácu v prospech rozvoja našej obce. Obecné zastupiteľstvo rokovalo v počte 6 krát vrátane ustanovujúceho zasadnutia. Aj medzi samotnými rokovaniami aktívne rozhodovalo a riešilo vzniknuté situácie. Poslanci schvaľovali bežný rozpočet ako vyrovnaný s niekoľkými úpravami a i napriek tomu, že obec bola zaťažená až dvomi splácanými úvermi, ukončila rok s prebytkom hospodárenia.

Aj v roku 2022 obec pokračovala v úhradách splátok úveru na projekt rekonštrukcie cesty na ul. Pod lesom a začala uhrádzať úver po ukončení projektu prestavby a stavebných úprav hasičskej zbrojnice, ktorý nedočerpala z dôvodu prerušenia prác na Obecnom komunitnom centre (OKC).

Popri tom obec aktívne pristupovala k vysporiadaniu sa s pôvodným zhotoviteľom OKC, ktoré bolo ukončené výpoveďou zo strany obce, pre rôzne špekulácie, obštrukcie a hlavne neplnenie si záväzkov zhotoviteľa vyplývajúcich zo zmluvy o dielo. Obdobným spôsobom obec čelila neochote úradníkov štátu hľadať riešenia namiesto hádzania polien pod kolená vo veci začatia stavebných prác na stavbe kompostárne, čoho výsledkom bolo ukončenie zmluvného vzťahu s pôvodným zhotoviteľom tejto stavby a zároveň aj daním za pravdu v rámci postupu obce. Úspešne sme po necelých 3 rokoch schválili prvú zmenu a doplnenie Územného plánu obce z roku 2004.

Zrealizovali sa dva projekty cez prostriedky získané prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny Tatry – Pieniny LAG, a to projekt „Vitajte v obci Matiašovce – turistický informačný systém“ s osadením 2 vstupných tabúl a 3 prístreškov a projekt „Rekonštrukcia vodovodu na ul. Potok“ spočívajúca vo výmene hlavného potrubia o dĺžke 402 m vrátane rekonštrukcie domových prípojek 22. Pred jeseňou sa podarilo zrekonštruovať obecnú studňu pri Obecnom úrade.

Dovolím si v závere sa poďakovať všetkým občanom obce, ktorí nás reprezentujú, ďalej vďaka patrí tým, ktorí sa podieľali a neustále ako aj neúnavne podieľajú na skrášľovaní našej obce, na jej zveľad'ovaní a prispievajú k dobrému menu obce. V neposlednom rade ďakujeme aj tým, ktorí nás pochvália za odvedenú prácu a aj tým, ktorí sa zúčastnili komunálnych volieb.

1. Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec Matiašovce
Sídlo:	Hlavná 74/43
IČO:	00326399
Štatutárny orgán obce:	Mgr. Marián Štefaňák, starosta obce
Telefón:	052 418 1201-2, 052 482 2016, 0911 89 00 45-7, 0911 89 00 54
E-mail:	matiasovce@matiasovce.sk; podatelna@matiasovce.sk; info@matiasovce.sk, starosta@matiasovce.sk
Webová stránka:	https://www.matiasovce.sk
Facebookový profil:	https://www.facebook.com/obec.matiasovce

2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľ'ov

Starosta obce:	Mgr. Marián Štefaňák
Zástupca starostu obce:	Ing. Jozef Trebuňa
Hlavný kontrolór obce:	PaedDr. Ján Tulušák
Obecné zastupiteľ'stvo:	Marián Kolodzej, Eva Bolcarovičová, Peter Lach, Ján Tulušák, František Gallik, Ing. Jozef Trebuňa, Bc., Ing. Dušan Gurovič
Komisie:	Komisia správy majetku a rozvoja obce Komisia na ochranu verejného záujmu

	Komisia športu a kultúry
	Komisia verejného poriadku a životného prostredia
Obecný úrad:	Mgr. Mária Rušinová, Mária Obroktová, Bc. Mária Čarnogurská, Ing. Michaela Skrinská Jurková, Mária Semančíková, Ján Rušin, Zuzana Štefaňáková
Materská škola:	Bc. Karina Graindová, Mgr. Veronika Borovská, Bc. Katarína Kovalčíková, Martina Mamrillová, Mária Galliková, Terézia Weberová, Mária Bombarová, Mária Bolcarovičová, Ivana Galliková, Zuzana Štefaňáková
Základná škola:	PaedDr. Elena Galovičová, Mgr. Štefánia Langová, Bc. Mária Kocibášová, ICLic. Peter Pincel, Marcela Marhefková, Mgr. Lucia Budziňáková
Školský klub detí:	Bc. Mária Kocibášová

Rozpočtové organizácie obce: Obec nemá rozpočtové organizácie

Príspevkové organizácie obce: Obec nemá príspevkové organizácie

Neziskové organizácie založené obcou: Obec nemá založené neziskové organizácie

Obchodné spoločnosti založené obcou: Obec nemá zriadené obchodné spoločnosti

3. Poslanie, vízie, ciele

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy bola, je a musí byť starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov od ostatných subjektov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania, mimorozpočtové zdroje, ktoré však rozvoj obce limitujú.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce.

Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do

ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať. Obec, ako subjekt verejnej správy zadefinovaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike. Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo obcí je zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú obce v sústave podvojného účtovníctva. Obec ako samostatný územný samosprávny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky. Základnými dokumentmi strategického plánovania Obce Matiašovce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Matiašovce ako strednodobý strategický dokument, ktorý určuje smerovanie samosprávy. Ďalej je to Komunitný plán sociálnych služieb obce Matiašovce a Územný plán obce Matiašovce.

Vízie obce: „Obec Matiašovce ako sformované vidiecke centrum, ktoré využíva svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov, uplatňuje otvorenosť, individuálny a profesionálny prístup voči občanom, dodávateľom a ostatným subjektom, s individuálnym prístupom starostu obce a poslancov OZ so snahou zvyšovať záujem a zapojenie občanov do riešenia vecí verejných, s vytváraním podmienok pre podnikateľskú činnosť a živnosti občanov obce a posilňovaním služieb, podporou rozvoja hospodárskeho života a poľnohospodárskej výroby.“

Cieľom obce je vybudovať infraštruktúru v obci tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci.

Pre dosiahnutie cieľov a plnenie poslania uplatňuje Obec Matiašovce nasledovné zásady:

- plnenie právnych a ostatných požiadaviek,
- zvyšovanie kvality služieb poskytovaných obyvateľom,
- zameranie sa na prevenciu ochrany životného prostredia a zvyšovanie environmentálneho povedomia a kvality života,
- zmena a doplnenie ÚP obce za účelom všestranného rozvoja.

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

4.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce : Obec Matiašovce je zložená z jedného katastra a nachádza sa v:

Oblasť: východné Slovensko

Kraj: Prešovský

Okres: Kežmarok

Región: severný Spiš

Mikroregión: Zamagurie

Susedné mestá a obce: Na severe susedíme s mestom Spišská Stará Ves, na východe s obcou Havka, juhovýchodne sme susedia s obcou Zálesie a južne s obcou Spišské Hanušovce. Juhozápadnú hranicu tvorí obec Veľká Franková a na západe je to štátna hranica s Poľskom. Celková rozloha obce je 1 751 ha a nadmorská výška geografického stredu obce je 544 m n. m.. Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora, do povodia Dunajca a rieky Rieka, tečúcej južno-severným smerom, ktorá odvodňuje územie obce a vlieva sa do Dunajca. Najväčšie prítoky Rieky v katastri obce Matiašovce sú Hardínsky potok, Kolconov potok, Potok a Giblik, pričom tieto majú niekoľko ďalších menších prítokov. Spomínané rieky a potoky majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli a najnižšiu od novembra do februára. Striedanie priepustných a nepriepustných hornín vytvára nepriaznivé podmienky pre akumuláciu podzemných vôd. Priaznivejšie podmienky sa vytvárajú pozdĺž zlomov a v bridlicových puklinách, kde možno nájsť kolektory. Územie je na podzemné vody pomerne chudobné, minerálne pramene sa v katastri obce nenachádzajú.

Územie obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C a priemernou ročnou teplotou okolo 4 °C. Priemerný počet letných dní sa na základe dlhodobých pozorovaní pohybuje na úrovni 20, priemerný počet mrazových dní je okolo 155. Z aspektu zimnej turistiky je priaznivý priemerný počet dní so snehovou pokrývkou, ktorý sa pohybuje okolo počtu 110, pričom priemerná hrúbka snehovej pokrývky je cca 40 cm. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok je od 723 mm do 1 256 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 40 mm, v júli 100-140 mm. Charakteristickou črtou územia je jeho inverzná poloha, prejavujúca sa pomerne častým

výskytom hmiel v najnižšie položených častiach katastra. Veterné pomery v katastri obce sú podmienené cirkuláciou ovzdušia, geografickými pomermi i blízkosťou Vysokých Tatier. V ročnom priemere prevažujú severozápadné a severné vetry. Najmenšie zastúpenie má severovýchodné, južné a východné prúdenie vzduchu.

Väčšinu poľnohospodárskeho pôdneho fondu územia pokrývajú stredne ťažké pôdne druhy – fľovitohlinité, menšiu časť ťažké pôdne druhy – hlinité. Po oboch stranách toku Rieka medzi miestnou časťou Potok a Matiašovcami sa vyskytujú pôdy piesočnatohlinité, ktoré zaraďujeme medzi stredne ťažké pôdy. Ostatnú časť katastra obce tvoria lesné pôdy. Z pôdných typov prevládajú najmä kambizeme kyslé, na fluvialných sedimentoch sa útržkovite vyskytujú fluvizeme. V najvyšších častiach katastra sa miestami vyskytujú aj rankre. Pôdy sú pomerne chudobné na humus, jeho obsah v hĺbke do 25 cm je nízky (menej ako 1,8 %).

Z hľadiska fytogeografického členenia patrí územie do bukovej fytogeograficko-vegetačnej zóny. Prirodzenou potenciálnou vegetáciou sú bukové a jedľovo-bukové lesy, v povodí Rieky sú prirodzenou potenciálnou vegetáciou jelšové lesy. Druhovú skladbu hospodárskych lesov je však v súčasnosti z dôvodu umelej výsadby človekom značne pozmenená a dominantnú zložku momentálne tvoria smrekové monokultúry. Okrem smreka obyčajného sa v lesoch v stromovej etáži v hojnom počte vyskytujú aj buk lesný, javor horský, jedľa biela, borovica lesná, breza previsnutá, lipa malolistá, lipa veľkolistá a ďalšie. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

Katastrálne územie obce Matiašovce leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a platí na ňom 2. stupeň územnej ochrany prírody. V obci sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani prvky ochrany prírody s vyšším stupňom ochrany. Najbližšie k obci Matiašovce sa nachádza Pieninský národný park, v ktorom sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany. Jeho súčasťou sú aj 4 prírodné rezervácie – Národná prírodná rezervácia (NPR) Haligovské skaly, NPR Prielom Dunajca, NPR Prielom Lesníckeho potoka a NPR Kamienska tisina. V Červenom Kláštore sa taktiež nachádza Národná kultúrna pamiatka s rovnomeným názvom. Južným a juhozápadným smerom od obce sa nachádzajú prírodné rezervácie a prírodné pamiatky v katastri obcí Osturňa (Veľké osturnianske jazero, Malé jazera, Jazero) a Jezersko (Jezerské jazero). V Osturni sa nachádza aj pamiatková rezervácia ľudovej architektúry.

4.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2022 bol 822. Vývoj počtu obyvateľov Matiašoviec za posledných 10 rokov má mierny stúpajúci trend. Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne nevyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 3 – 16 ‰. Počet narodených detí sa v obci medziročne pohyboval v rozmedzí 2 – 13. Priemerná hodnota ukazovateľa hrubej miery živorodenosti za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola v Matiašovciach 11,7 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje pomerne priaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Kežmarok sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 17,0 ‰, v Prešovskom kraji 12,5 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10,5 ‰.

Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, podobne ako u živonarodených, taktiež menej vyrovnaný priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2016 (2 osoby), najviac v roku 2015 (13 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 2,5 po 16,4 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Matiašovciach 10,0 ‰. V obci teda môžeme pozorovať nižšiu mieru úmrtnosti akú má Slovenská republika (cca 13,5 ‰) i Prešovský kraj (12,0 ‰) a zároveň rovnakú akú má okres Kežmarok (cca 10,0 ‰).

Takéto hodnoty hrubej miery živorodenosti a hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Matiašoviec. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne zisková (6x), 1x bola bilancia vyrovnaná (2013) a negatívnu bilanciu prirodzeného pohybu zaznamenala len 3x. Hrubá miera prirodzeného prírastku sa v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od -10,1 ‰ po 12,5 ‰. Z dôvodu takejto kombinácie natality s mortalitou bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov mierne priaznivá. Celkovo možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci k prírastku obyvateľov.

Podobne ako vývoj prirodzeného pohybu, aj vývoj z hľadiska migračného pohybu je v obci mierne pozitívny. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 16,3 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 13,2 osoby). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala mierne nižšie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola 14,4 ‰ (v priemere 11,6 vystáňovaných osôb ročne).

Výsledkom hore uvedených procesov bol mierne priaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -12 osôb v roku 2014 po +10 osôb v roku 2019. Kladné migračné saldo obec zaznamenala až 7x, v roku 2020 bolo migračné saldo nulové a len 2x bolo migračné saldo záporné. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje pozitívnu bilanciu migračného salda. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je priaznivý.

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia kladné hodnoty (viac ľudí sa v týchto rokoch narodilo ako zomrelo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine rástol. Podobne, aj hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou kladné hodnoty, znamenajúce migračný prírastok obyvateľstva (viac ľudí sa do obce v danom roku prisťahovalo ako sa z nej vystaľovalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je celkový prírastok obyvateľov obce Matiašovce. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť pozitívne (keďže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska rastie).

Veková pyramída obyvateľstva Matiašoviec ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie (napriek priaznivému vývoju, popísanému vyššie) ešte stále nachádza regresívny typ populácie – keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 178 k 236 k 31.12.2021). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva Matiašoviec majú vekové skupiny (podľa poradia) 40-44 ročných (72 obyvateľov), 10-14 ročných (69) a 0-4 ročných (64 obyvateľov). K 31.12.2021 tu spomedzi 815 obyvateľov žilo 178 detí do 14 rokov a 128 seniorov vo veku nad 65 rokov. Zo spomínaných 815 obyvateľov tu k uvedenému dátumu žilo 410 mužov a 405 žien.

V nadväznosti na typ vekovej pyramídy a typ populácie možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu (pri zachovaní aktuálnych trendov) počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) stagnovať.

Obyvateľstvo obce starne. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, priemerný vek obyvateľstva sa za ostatných 10 rokov zvýšil z 36,93 na 37,52 rokov. Priaznivým momentom však je, že v porovnaní so Slovenskou republikou žije v obci výrazne mladšie obyvateľstvo, pričom to zároveň starne oveľa pomalším tempom ako je priemer SR.

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda predproduktívna zložka (0-14 r.) nad poproduktívnou zložkou (65+ r.) obyvateľstva, pričom podiel produktívnej zložky je 62,5 %.

Národnostné zloženie obyvateľstva Matiašoviec bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 takmer homogénne, keďže v ňom podľa jeho výsledkov výrazne dominovala slovenská národnosť s 97,8 % obyvateľov (791 z 809 osôb).

V konfesionalnej štruktúre obyvateľstva v čase Sčítania 2021 výrazne dominovalo rímskokatolícke vierovyznanie s 91,8 % obyvateľov (743 z 809 obyvateľov). K žiadnemu náboženstvu sa nehlásilo 4,9 % obyvateľov obce (40 osôb) a u 0,7 % obyvateľov (6 osôb) príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2021).

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021) malo v tom čase (k 1.1.2021) 19 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie (tzn. osoby vo veku 15 rokov a viac, ktoré neukončili žiadne vzdelanie + osoby s ukončeným základným vzdelaním). Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) malo 22 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 31 % obyvateľov Matiašoviec. Vysokoškolské vzdelanie malo v roku 2021 dvanásť percent obyvateľov obce.

4.3 Ekonomické údaje

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci Matiašovce za posledných 10 rokov pohyboval v rozmedzí 26 až 78. Miera nezamestnanosti sa teda v obci v ostatnom období pohybovala v rozpätí od 7,7 % (2020) po 23,1 % (2014), pričom k 31.12.2021 bola na úrovni 8,3 %. Pre porovnanie, k 31.12.2021 bola miera nezamestnanosti v okrese Kežmarok 18,3 %, v Prešovskom kraji bola na úrovni 11,7 % a v Slovenskej republike 7,4 %. V okolitých okresoch, s ktorými okres Kežmarok susedí, bola nasledovná: Poprad 7,4 %, Levoča 11,3 %, Sabinov 16,0 % a Stará Ľubovňa 9,2 %.

Na konci roku 2021 bolo v obci Matiašovce prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 28 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 9 mužov (32,1 %) a 19

žien (67,9 %). Ako ukazuje nasledujúca tabuľka, problémy s nezamestnanosťou v obci majú najmä staršie vekové skupiny obyvateľov.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je v Matiašovciach pomerne pozitívnou skutočnosť, že z 28 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2021 bolo len 14 % UoZ (4 osoby) s najvyšším ukončeným vzdelaním základným alebo bez vzdelania.

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomického a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (menej ako 7 mesiacov) v roku 2021 pohyboval na úrovni cca 35 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 18 % a podiel dlhodobo nezamestnaných až okolo úrovne 47 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Matiašovciach bol k 31.12.2021 podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) 50 %, pričom 21 % (6 UoZ) z celkového počtu UoZ bolo nezamestnaných viac ako 2 roky.

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatriedňuje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie bezprostredne pred tým, než bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa KZAM majú v Matiašovciach pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (11 UoZ z 28; 39,3 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie,

kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi, dokladanie tovaru, pomocné práce, likvidovanie odpadov a pod.).

4.4 Symboly obce

Erb obce: V Heraldickom registri Slovenskej republiky je erb obce Matiašovce opísaný v znení: „V červenom štíte na zlatej pažiti stojace striebroodeté, zlatými prstencami nimbované postavy – uprostred zlatokorunovaná Panna Mária v pravici so zlatým ľaliovitým žezlom a v ľavici so zlatovlasým a zlatoodetým Ježiškom, po jej pravici svätý Peter v ľavici so zlatým štíhlým latinským krížom, po jej ľavici stojaci k nej hľadiaci svätý Pavol so zlatým mečom na ľavom pleci. Tento erb obce sa používa na úradnej pečiatke obce pri vydávaní všeobecne záväzných nariadení a rôznych úradných úkonov súvisiacich priamo s obcou Matiašovce.

Vlajka obce: V súlade so všeobecnými, ale i špecifickými praktizovanými podmienkami obecnej vexilologickej tvorby (na Slovensku Heraldickou komisiou Ministerstva vnútra), zodpovedá charakteru horeuvedeného erbového symbolu obce Matiašovce najlepšie tzv. deväťtinová vlajka v pomere strán šírky a dĺžky 2:3 a s dvojzástrihom (teda s trojitým ukončením) vedeným zvonka do hĺbky jednej tretiny jej listu, používanom všeobecne pri slovenských obciach. Za pomoci teoretického rozdelenia listu vlajky na deväť pozdĺžnych pásov je ich sfarbenie sprava doľava nasledovné v podieloch k celku: 1/9 –žltá, 1/9 –biela, 1/9 –červená, 1/9 –biela, 1/9 –žltá, 1/9 –biela, 1/9 –červená. Červená farba pásov je pritom odvodená z červenej farby pozadia podkladu znamenia teda štítu erbu. Žltá farba je použitá na základe zlatej pažiti, na ktorej postavy stoja. Biele resp. strieborné pásy poukazujú na sfarbenie oblečenia postáv.

Pečať obce: Je kruhová so stredovou výplňou použitého erbu obce. Kruhovýpis znie: OBEC MATIAŠOVCE a je zložený z nápisu štatútu obce a menného názvu obce písaného veľkým písmom.

4.5 Logo obce

Obec Matiašovce nemá logo.

4.6 História obce

Obec Matiašovce založil v roku 1308 magister Kokoš Berzevici. Prvý raz sa obec spomína v roku 1326 ako súčasť dunajeckého panstva. V 16. storočí boli šoltýsmi Matiašovci Passutovci, ktorí pochádzali z Litvy. Keď zomrel posledný šoltýs z toho rodu – Stanislav, funkcia šoltýsov prešla na rodinu Lapšanských, pochádzajúcu z Nižných Lápš, ktorá bola

v príbuzenskom vzťahu s Passuthovcami. Predpokladá sa, že dedina dostala názov podľa svojho prvého šoltýsa – Matiaša.

Obyvatelia Matiašoviec i osady Potok boli v minulosti poľnohospodári, pastieri, lesní robotníci, tesári a stavitelia. V rodinách okrem plodín obživy sa pestoval ľan, vyrábalo sa z neho vlákno, ktoré spracovávali na krosnách; tkalo sa plátno a súkno, vyrábalo drevené náradie a šindle, spracovávalo sa obilie v dvoch mlynoch na múku a šrot, drevná hmota zasa na pile, a pre tento účel slúžili v obci i osade hate vody (joz), z ktorých voda bola vedená korytom do stavenísk na veľké hnacie kolesá.

Najmladšou sídelnou jednotkou v Zamagurí je západná časť ulice Potok, ktorú začalo budovať 9 Podhaľanských rodín v roku 1888, keď kúpili pozemky veľkostatkára Littmanna na tzv. Vyšnom dvore za 30 000 papierikov a tým sa skončilo osídľovanie Zamaguria.

Podhaľanské korene osadníkov Potoka našli v Zamagurí živnú pôdu a dodnes sú povďační Bohu aj za to, že práve Podhalie v okolí Zakopaného, odkiaľ pochádza ich rodokmeň, často navštevoval po smrti svojho otca Karol Wojtyla, bývalý Pápež Ján Pavol II. a u podtatranských goralov našiel presvedčenie, že sa chce stať kňazom, aby mohol po cirkevnom rebríčku dôjsť až do Ríma a zasadiť sa na najvyšší stolec svätého Petra katolíckej cirkvi vo Vatikáne.

4.7 Pamiatky

- Kostol sv. Petra a Pavla Apoštolov – Národná kultúrna pamiatka,
- Areál okolo kostola sv. Petra a Pavla Apoštolov – Národná kultúrna pamiatka
- Krížová cesta s areálom okolo kostola sv. Petra a Pavla Apoštolov – Národná kultúrna pamiatka,
- Kostol Sedembolestnej Panny Márie na ulici Potok – najmladší kostol v Zamagurí,
- kaplnka sv. Rocha,
- kaplnka sv. Michala,
- božia muka v smere k hraniciam s Poľskou republikou.

4.8 Významné osobnosti obce

Vlastimil Kovalčík (*30.3.1939, Matiašovce) je slovenský básnik, esejista a prekladateľ, ktorý pochádza z učiteľskej rodiny. Vzdelanie získaval v Matiašovciach, Spišskej Novej Vsi, Kežmarku a v Bratislave, kde vyštudoval odbor ruština a slovenčina na filozofickej fakulte Univerzity Komenského. Bol redaktorom vydavateľstva Slovenský spisovateľ. Knižne debutoval v roku 1965 zbierkou básní Vstupovanie do erbu. Vo svojej tvorbe sa venuje meditatívnej lyrike,

pričom hľadá hranice filozofických a poznávacích možností slova. Snaží sa o vystihnúť problematiku ľudského bytia, vracia sa do spomienok na detstvo, vyjadruje svoju nostalgiu nad časmi, ktoré prežil a nedajú sa viac vrátiť. V neskoršej básnickej i esejistickej tvorbe sa zameriava najmä na Zamagurie, svoj rodný kraj. Okrem vlastnej tvorby sa venuje tiež prekladom z poľskej a francúzskej literatúry.

Miloslav Semančík (*19.02.1947, Matiašovce, † 19.03.2017) je insitný sochár, maliar, rezbár, fotograf. Venoval sa najmä drevenej plastike, ktorá svojím charakterom vychádza z tradície slovenskej ľudovej drevorezby. Viedol rezbárske krúžky na SOU PS (Poprad) 1985-1989. Pravidelne vystavuje na rôznych miestach aj pri príležitosti ELRO v Kežmarku a Trhu umeleckých remesiel v Spišskej Novej Vsi, zúčastňuje sa na súťažiach. Všetky jeho výstavy odráža regionálna, nadregionálna aj celoslovenská tlač. Ako umelec využíval široké spektrum výtvarných techník: drevené, kamenné a kovové plastiky; koláže; drevené aj kovové reliéfy, asambláže, maľbu na skle, maľbu, dyhové obrazy, textilné práce, smalty, možnosti rôznych užitých umení, umeleckú fotografiu, dia-foto, amatérsky videofilm.

Andrej Bednár (* 28.11.1945, Matiašovce, † 21.11.2006) bol povoláním chemik. Jeho otcom bol Jozef Bednár a matka Mária Bednárová, rod. Kušmirková. Navštevoval ZŠ najprv v Matiašovciach, neskôr v Spišskej Starej Vsi. Vyštudoval POU v Starej Ľubovni, PMŠ v Liptovskom Hrádku, POUCH vo Svite, ďalej študoval v Košiciach na Akadémii humanity i Krajskej politickej škole. Od 23.3.2004 navštevoval univerzitu tretieho veku Univerzitu Mateja Bela v Poprade. Bol slobodný, bezdetný a býval v Poprade. Medzi jeho koníčky patrilo písanie poézie, prózy, poviedok, povestí, článkov. Publikoval v mnohých časopisoch.

5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

5.1 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

Základná škola Matiašovce pre 1. – 4. ročník, ktorú navštevuje 26 žiakov. Žiakov vyučujú 4 učitelia, z toho kňaz, ktorý vyučuje náboženstvo na úväzok. V rámci školy je zriadený aj Školský klub detí, ktorý navštevujú takmer všetci žiaci našej školy.

Materskú školu v našej obci navštevuje v súčasnosti 46 detí, o ktoré sa starajú 4 učiteľky. V budove materskej školy sa nachádza školská jedáleň, ktorá poskytuje stravu pre všetkých žiakov, pedagogických a nepedagogických zamestnancov a dôchodcov z obce.

5.2 Zdravotníctvo

Obec nedisponuje zdravotným strediskom a ani praktickým lekárom pre detí a dorast ako aj pre dospelých. Najbližšie stredisko je vzdialené iba 3 km od obce t. j. v Spišskej Starej Vsi, kde je pre občanov dostupná zdravotná starostlivosť. V obci nepôsobí ani špecializovaný lekár. Priamo v Matiašovciach sú dostupné služby fyzioterapeuta.

5.3 Sociálne zabezpečenie

Obec nedisponuje zariadeniami sociálnych služieb. Najbližšie zariadenia sú v susednej dedine Spišské Hanušovce a meste Spišská Stará Ves, ktoré poskytujú služby občanom z nášho regiónu. Obec buduje Obecné komunitné centrum, v ktorom bude poskytovať komunitné služby.

5.4 Kultúra

V obci Matiašovce sa nachádza kostol sv. Petra a Pavla Apoštolov, ktorý je postavený v gotickom slohu z konca 13.storočia, pravdepodobne najstaršia sakrálna stavba v Zamagurí, neskôr viackrát prestavaný do barokového štýlu. Múr okolo kostola, v ktorom sú včlenené kaplnky Krížovej cesty s barokovými obrazmi je z roku 1730. Zvonica pri kostole je pôvodne renesančná z konca 16. storočia. Najväčnejší zvon v nej je zvon Ave Mária. V obci sú dve kaplnky: kaplnka sv. Rocha a kaplnka sv. Michala, a božia muka v smere k hraniciam s Poľskou republikou z Hlavnej ulice. Na ulici Potok je vybudovaný najmladší kostol Sedembolestnej Panny Márie v Zamagurí z roku 1992. V strede Matiašoviec je vybudovaný nový farský úrad. Starý farský úrad bol v roku 2018 asanovaný.

V obci máme vybudované dve viacúčelové ihriská, z toho obidve s umelou trávou s rozmermi (36 x 18 m) a (24 x 13 m) pre celoročné využitie s mantinelmi, osvetlením a oplotením. V roku 2010 sme dostali darom do užívania detské ihrisko s hracími zostavami pre deti.

V obci pôsobí občianske združenie Mladosť Matiašovce od roku 1990 a zastrešuje viaceré športy (futbal, stolný tenis, kulturistika, volejbal). V budove obecného úradu sídli obecná knižnica s nepretržitou prevádzkou vyše 50 rokov od čias miestnej ľudovej knižnice. Od roku 2012 sa každoročne darí investovať 500 € resp. až 1.300 € na nákup nových kníh z prostriedkov Ministerstva kultúry.

5.5 Doprava

Územie Zamaguria je pomerne izolované od cestných komunikácií vyššieho rádu tak v Slovenskej republike, ako aj v Poľsku (pozri obrázok). Najbližšie napojenie na cestu I. triedy

predstavujú dopravné uzly v Spišskej Belej (cesta I/67) a Starej Ľubovni (resp. v Hniezdom, cesta I/77), v Poľsku je to dopravný uzol Nowy Targ. Z aspektu pripojenia na cesty I. triedy je teda poloha Matiašoviec veľmi nevýhodná. Navyše, horský hrebeň Spišskej Magury, tiahnuci sa celou južnou a juhovýchodnou hranicou Zamaguria, výrazne zvyšuje nielen cestnú vzdialenosť, ale aj časovú dostupnosť obce. Najdôležitejším a zároveň aj najbližším dopravným uzlom pre obec Matiašovce je mesto Poprad, na území ktorého sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko a okolo ktorého tiež prechádza najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska - diaľnica D1. Ďalšími významnými dopravnými uzlami v širšom okolí sú mestá Krakow a Košice.

Dopravná infraštruktúra Zamaguria je tvorená len cestnými ťahmi nižšieho rádu. Komunikačnú os územia tvoria dve cesty II. triedy č. 542 a č. 543. Cesta č. 542 (na ktorej ležia aj Matiašovce), prebiehajúca severojužným smerom v dĺžke 27 km, spája Spišskú Starú Ves so Spišskou Belou, cesta č. 543, prebiehajúca západo-východným smerom, spája hraničný prechod Lysá nad Dunajcom s obcou Hniezdne v blízkosti Starej Ľubovne. Cesta č. 542 sa napája na spomínanú cestu prvej triedy I/67, ktorá cez Plešivec, Rožňavu, Poprad a Ždiar spája Maďarsko s Poľskom. Cesta č. 543 sa v Hniezdom napája na cestu prvej triedy I/77, vedúcu cez Poprad, Kežmarok, Starú Ľubovňu, Bardejov a Svidník smerom na Rzeszow v Poľsku. Ostatné komunikácie v Zamagurí predstavujú lokálne cesty III. triedy (napájajúce každú obec Zamaguria na cesty č. 542, resp. 543) a miestne komunikácie. V Matiašovciach sa na cestu II. triedy č. 542 pripája cesta III. triedy č. 3111, ktorá vedie do obce Zálesie.

Miestne komunikácie v Matiašovciach majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci ako aj cestnej siete v celom Zamagurí je na pomerne dobrej úrovni, menej kvalitné sú len niektoré krátke úseky lokálnych ciest III. triedy. Linky autobusovej dopravy zabezpečujú pre obyvateľov obce spojenie s okresným mestom Kežmarok a so Spišskou Starou Vsou.

Parkoviská pre osobné automobily sa nachádzajú v centrálnej časti obce pri obecnom úrade, pri cintoríne v severnej časti obce a pri kostole na ulici Potok. Počet parkovacích miest momentálne nie je dostačujúci. Zvýšená hustota parkujúcich áut je totižto pri cintoríne v južnej časti obce, kde nie je vybudovaná žiadna odstavňá plocha pre návštevníkov tohto cintorína. Do budúcnosti je preto, taktiež v nadväznosti na všeobecný trend rozvoja automobilovej dopravy a zvyšovania počtu áut v domácnostiach, vhodné počítat s rozširovaním (príp. výstavbou nových) parkovísk.

Chodníky sú v súčasnosti vybudované len v krátkom úseku v centrálnej časti obce, pozdĺž jej hlavnej komunikačnej osi (cesty II. triedy), krátky spojovací chodník je tiež vybudovaný medzi autobusovou zastávkou a materskou školou. Výraznou bariérou z hľadiska výstavby nových

chodníkov pozdĺž cesty II. triedy v intraviláne obce sú morfológické a územno-technické charakteristiky príľahlého územia, keďže vozovka je tu vybudovaná len v úzkom profile, pričom tesne na ňu nadväzujú rodinné domy. Pozdĺž miestnych komunikácií nie sú vybudované žiadne plochy pre pešiu dopravu. V strednodobom horizonte je preto potrebné uvažovať s rozvojom plôch určených pre chodcov (predovšetkým s výstavbou nových chodníkov).

Matiašovce (ako ani celé Zamagurie) nemajú priame železničné spojenie, najbližšia železničná stanica na Slovensku sa nachádza v Spišskej Belej (26 km) a Starej Ľubovni (37 km), v Poľsku je to železničná stanica Nowy Targ (35 km). Železničné stanice v Sp. Belej a v St. Ľubovni však majú len regionálny význam, najbližšia železnica celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádza v spomínanom Poprade. Pomerne blízko sa nachádzajú letiská medzinárodného významu. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ sa však uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Veľký význam má však letisko Kraków-Balice, z ktorého množstvo operujúcich leteckých spoločností zabezpečuje spojenie s väčšinou Európy.

5.6 Územné plánovanie

Obec Matiašovce má schválený Územný plán z roku 2003. V priebehu roka 2021 obec realizovala niekoľko úkonov spojených s prebiehajúcim konaním vo veci Zmeny a doplnenia Územného plánu obce č. 1. Po všetkých povinných aktivitách sa na prvom zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 15.03.2022 podarilo túto prvú zmenu a doplnenie schváliť.

5.7 Hospodárstvo

Po zániku Poľnohospodárskeho družstva v roku 2005 vznikla súkromná firma POLES, s.r.o. V obci hospodári aj približne 18 subjektov venujúcich sa poľnohospodárstvu. Niektorí občania sa individuálne venujú pestovaniu zeleniny, zemiakov a chovu domácich zvierat. V obci sú súkromní podnikatelia, samostatne hospodáriaci roľníci, je tu pošta Partner, predajňa rozličného tovaru a predajňa COOP Jednota. Nachádza sa tu prevádzka pohostinského zariadenia a cukrárenská výroba.

Poľnohospodárska výroba v obci prešla počas posledných desaťročí (a najmä počas obdobia transformácie) obrovským útlmom. Na tento útlm malo vplyv viacero či už fyzickogeografických (napr. z hľadiska rastlinnej výroby sú tu nevhodné klimatické podmienky - krajina s veľmi krátkym vegetačným obdobím, mierne teplým letom a s dlhou a studenou zimou; pôdne pomery; orografické podmienky; slabá úrodnosť a pod.) alebo socioekonomických (napr. vysoké náklady v porovnaní s výnosmi; zmena spoločenských preferencií obyvateľstva -

uvoľnenie predchádzajúceho silného puta obyvateľov k pôde; ľahká a cenovo výhodná dostupnosť poľnohospodárskych komodít v obchodoch a pod.) faktorov.

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce výrazne dominujú trvalé trávne porasty (559,7 ha). Pomerne veľkú časť poľnohospodárskeho pôdneho fondu však zaberá aj orná pôda (204,6 ha). V poľnohospodárskej výrobe má vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivé podmienky živočíšna výroba (najmä na chov oviec a dobytky), táto výroba však dokáže uživiť (ako hlavný zdroj obživy) len obmedzený počet obyvateľov. Časť obyvateľstva hospodári na súkromných poliach, na ktorých v rámci samozásobovania pestuje najmä zemiaky, pšenicu a krmoviny. Na svojich hospodárskych dvoroch sa obyvatelia venujú chovu domácich zvierat.

Polovicu rozlohy katastrálneho územia obce (51 %) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviacej zveri a obhospodaruje ho miestne poľovnícke združenie PZ Gojnica so sídlom v Matiašovciach. Revír tohto PZ tvoria katastrálne územia obcí Matiašovce, Spišské Hanušovce, Zálesie a časť k. ú. Havka.

Lesné hospodárstvo realizuje v katastri obce Matiašovce „Lesopôdohospodárske pozemkové spoločenstvo Matiašovce“. Ide o právnickú osobu s právnou subjektivitou v zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Približne 2/3 obhospodarovanej výmery tvoria súkromné lesné pozemky, 1/3 tvoria lesné pozemky urbariátu.

Priemysel bol v minulosti v obci veľmi chudobný. Súviselo to najmä s nevhodnými lokalizačnými faktormi pre umiestnenie priemyselnej výroby a s chudobnou surovinovou bázou v celom Zamagurí. Táto skutočnosť viedla k orientácii výrobnej sféry na spracovanie časti vyprodukovaných poľnohospodárskych komodít a na spracovanie drevnej hmoty v piliarskych prevádzkach. Jedinou surovinou, ktorou obec i Zamagurie disponovalo v relatívne dostatočnom množstve, bolo totižto drevo. Obyvatelia obce, pracujúci v priemysle, dochádzajú do práce najčastejšie do priemyselných podnikov v Spišskej Starej Vsi, Kežmarku a v Poprade.

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2021 uznesením č. 8/5/2021.

Rozpočet bol zmenený:

- prvá zmena schválená dňa 15.06.2022 uznesením č. 20/2/2022
- druhá zmena schválená dňa 31.08.2022 uznesením č. 10/3/2022
- tretia zmena schválená dňa 15.12.2022 uznesením č. 5/6/2022
- štvrtá zmena schválená dňa 31.12.2022 – zmena uskutočnená starostom obce.

6.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022 v EUR

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2022	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	1 050 230,00	1 283 880,00	773 429,11	60,24
z toho :				
Bežné príjmy	530 495,00	566 406,00	561 587,90	99,15
Kapitálové príjmy	519 735,00	517 751,00	12 118,20	2,34
Finančné príjmy	0,00	199 723,00	199 723,01	100,00
Výdavky celkom	1 050 230,00	1 283 880,00	733 170,56	57,11
z toho :				
Bežné výdavky	479 709,00	523 860,00	519 541,18	99,18
Kapitálové výdavky	570 521,00	733 056,00	186 665,38	25,46
Finančné výdavky	0,00	26 964,00	26 964,00	100,00
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	0,00	40 258,55	

V roku 2022 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:
 - podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2021 o 10,23 % vo výške 378 179,93 EUR
 - daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2021 o 5,53 %
 - komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2021 o 0,16 %
- v kapitálovom rozpočte:
 - NFP k projektu Kompostáreň v obci Matiašovce na zberné nádoby a čerpadlo.
- vo finančných operáciách:
 - prijatý krátkodobý bankový úver vo výške 50 000,00 EUR
 - prijatý dlhodobý bankový úver vo výške 57 120,18 EUR
 - prostriedky použitého rezervného fondu vo výške 52 364,00 EUR
 - prostriedky z minulých rokov v sume 40 238,83 EUR

V roku 2022 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- **v bežnom rozpočte:**
 - mzdy, platy, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2021 o 17,67 % vo výške 254 190,31 EUR
 - poistné a príspevky do poisťovní predstavovali zvýšenie oproti roku 2021 o 15,13 % vo výške 90 905,72 EUR
 - splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úrokmi, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2021 o 50,08 % vo výške 2 323,31 EUR.
- **v kapitálovom rozpočte** nerealizované investičné akcie:
 - na dokončovanie práce projektu Komunitné centrum v obci Matiašovce
 - nerealizované stavebné práce projektu Kompostáreň v obci Matiašovce
- **vo finančných operáciách:**
 - úhrada splátok časti úveru, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2021 o 25,41 % vo výške 26 964,00 EUR.

6.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2021 v EUR
Bežné príjmy spolu	561 587,90
z toho : bežné príjmy obce	561 587,90
Bežné výdavky spolu	519 541,18
z toho : bežné výdavky obce	519 541,18
Bežný rozpočet	42 046,72
Kapitálové príjmy spolu	12 118,20
z toho : kapitálové príjmy obce	12 118,20
Kapitálové výdavky spolu	186 665,38
z toho : kapitálové výdavky obce	186 665,38
Kapitálový rozpočet	-174 547,18
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-132 500,46
Vylúčenie z prebytku HČ	1 882,23
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-134 382,69
Príjmové finančné operácie	199 723,01
Výdavkové finančné operácie	26 964,00
Rozdiel finančných operácií	172 759,01
PRÍJMY SPOLU	773 429,11
VÝDAVKY SPOLU	733 170,56
Rozpočtové hospodárenie obce	40 258,55
Vylúčenie z prebytku HČ	1 882,23
Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver	0,00
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	38 376,32

Schodok rozpočtu v sume 132 500,46 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 1 882,23 EUR bol v rozpočtovom roku 2022 vysporiadaný :

- z finančných operácií 134 382,69 EUR.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú :**

- a) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 1 431,49 EUR, a to na :
 - stravné pre deti v MŠ a ZŠ z ÚPSVaR v sume 474,50 EUR
 - finančné prostriedky z Okresného úradu na referendum v sume 652,85 EUR
 - finančné prostriedky z Fondu na podporu umenia na nákup kníh do knižnice v sume 304,14 EUR
- b) nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 450,74 EUR,

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 38 376,32 EUR, navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2022 vo výške 38 376,32 EUR.

6.3 Rozpočet na roky 2023 - 2025 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Príjmy celkom	773 429,11	1 077 915,00	578 970,00	578 970,00
z toho :				
Bežné príjmy	561 587,90	570 295,00	578 970,00	578 970,00
Kapitálové príjmy	12 118,20	507 620,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	199 723,01	0,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Výdavky celkom	733 170,56	1 077 915,00	578 970,00	578 970,00
z toho :				
Bežné výdavky	519 541,18	516 518,00	578 970,00	578 970,00
Kapitálové výdavky	186 665,38	530 029,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	26 964,00	31 368,00	0,00	0,00

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

7.1 Majetok v EUR

Názov	ZS k 1.1.2022 v EUR	KZ k 31.12.2022 v EUR
Majetok spolu	1 303 477,70	1 379 765,54
Neobežný majetok spolu	1 165 066,30	1 297 356,04
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	16 800,00	16 800,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 029 512,48	1 161 802,22
Dlhodobý finančný majetok	118 753,82	118 753,82
Obežný majetok spolu	138 125,20	82 054,04
z toho :		
Zásoby	2 214,22	1 682,64
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	2 389,42	1 993,44
Finančné účty	133 521,56	78 377,96
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	286,20	355,46

7.2 Zdroje krytia v EUR

Názov	ZS k 1.1.2022 v EUR	KZ k 31.12.2022 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 303 477,70	1 379 765,54
Vlastné imanie	384 441,23	396 092,63
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia	384 441,23	396 092,63
Záväzky	399 469,76	436 362,97
z toho :		
Rezervy	1 300,00	1 400,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	40 238,83	1 431,49
Dlhodobé záväzky	719,45	704,04
Krátkodobé záväzky	187 082,48	182 542,26
Bankové úvery a výpomoci	170 129,00	250 285,18
Časové rozlíšenie	519 566,71	547 309,94

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- **prírastkov dlhodobého majetku** - Obec v roku 2022 vyradila v dôsledku predaja pozemky v hodnote 414,40 € a v dôsledku kúpy zaradila pozemky v hodnote 83,84 €. Obec vyradila z majetku budovu kultúrneho domu na ulici Potok vo výške 11 958,87 €. Prírastok drobného dlhodobého hmotného majetku v hodnote 9 560,91 € vznikol zaradením inventáru do majetku obce a zároveň obec v dôsledku inventarizácie vyradila z majetku obce majetok v hodnote 12 151,43 €. Obec zaradila do majetku aj „Rekonštrukciu vodovodu na ulici Potok“ vo výške 32 818,92 €, „Turistický informačný systém“ – zastávky a vstupné panely vo výške 25 003,70 € a zberné nádoby a čerpadlá v rámci projektu kompostárne vo výške 12 756,-- €.
- **bankových úverov a prijatých návratných finančných výpomoci z MF SR**
 - V roku 2018 obec prijala bankový úver na rekonštrukciu a modernizáciu miestnej komunikácie na ul. Pod lesom v sume 220 000,00 € s úrokovou sadzbou 0,80 % (úroková sadzba bude pohyblivá, vypočítaná Veriteľom pre každé Úrokové obdobie ako súčet sadzby EURIBOR pre toto Úrokové obdobie a marže vo výške 0,80 % p.a., pričom každé Úrokové obdobie má dĺžku 12 mesiacov) na základe uznesenia zastupiteľstva č.15/3/2018 zo dňa 22.06.2018.
 - V roku 2020 obec prijala návratnú finančnú výpomoc z MF SR zo štátnych finančných aktív na výkon samosprávnych funkcií z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov FO v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vo výške 17 809,00 €. Návratnú finančnú výpomoc schválilo obecné zastupiteľstvo uznesením č. 7/4/2020 dňa 18.09.2020. Návratná finančná výpomoc z MF SR bola poskytnutá bezúročne. Splatnosť výpomoci je

rozložená v 4 ročných splátkach, ktoré je potrebné uhradiť vždy do 31. októbra príslušného kalendárneho roka počnúc rokom 2024.

- III. V roku 2021 obec na základe uznesenia OZ č. 8/3/2021 zo dňa 27.08.2021 prijala bankový úver na úhradu nákladov na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice a dokončenie prác komunitného centra v sume 80 000,-- €. V roku 2022 z tohto úveru obec použila finančné prostriedky do výšky 57 120,18 €.
- IV. V roku 2021 obec prijala preklenovací bankový úver na základe uznesenia OZ č. 11/2/2022, zo dňa 15.06.2022 do celkovej výšky 50 000,-- € za účelom financovania oprávnených výdavkov v súvislosti s projektami s názvom:
- “Vitajte v obci Matiašovce – Turistický informačný systém“ kód projektu 309070Z506, na realizáciu ktorého obec uzavrela smluvu s MAS Tatry-Pieniny LAG o.z. ako poskytovateľom nenávratného finančného príspevku dňa 09.09.2021 Zmluvu o poskytnutí NFP číslo 309070Z506 v rámci operačného programu 309000 Programu rozvoja vidieka SR.
 - “Rekonštrukcia vodovodu na ulici Potok - Matiašovce“ kód projektu 309070Z392, na realizáciu ktorého obec uzavrela smluvu s MAS Tatry-Pieniny LAG o.z. ako poskytovateľom nenávratného finan. príspevku dňa 15.12.2021 Zmluvu o poskytnutí NFP číslo 309070Z392 v rámci operačného programu 309000 Programu rozvoja vidieka SR.

7.3 Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	2 251,20	1 970,69
Pohľadávky po lehote splatnosti	138,22	22,75

7.4 Záväzky v EUR

Záväzky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Záväzky do lehoty splatnosti	76 245,27	183 246,30
Záväzky po lehote splatnosti	111 556,66	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

Účtovná jednotka k 31.12.2021 evidovala jeden záväzok po lehote splatnosti voči firme MITBAU SK s.r.o., neuhradená faktúra č. 2021003 v sume 111 556,66 €, splatná dňa 13.11.2021. Túto faktúru obec neuznala z dôvodu nevykonaných prác a nedokončenia stavby a 31.01.2022 faktúru dodávateľovi s odôvodnením vrátila. Záväzok bol z tohto dôvodu odúčtovaný.

8. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	512 149,37	569 487,62
50 – Spotrebované nákupy	67 707,26	71 154,03
51 – Služby	78 161,78	77 483,12
52 – Osobné náklady	309 717,82	354 881,51
53 – Dane a poplatky	421,06	1 369,56
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	3 037,66	4 834,10
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	46 980,56	46 890,00
56 – Finančné náklady	5 065,23	6 337,80
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	1 058,00	6 537,50
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	549 014,75	581 139,02
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	16 821,76	21 182,27
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	370 829,87	408 046,99
64 – Ostatné výnosy	4 955,84	8 050,94
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 300,00	1 300,00
66 – Finančné výnosy	107,34	357,80
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	154 999,94	142 201,02
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	36 865,38	11 651,40

Hospodársky výsledok kladný v sume 11 651,40 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

9.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
ÚPSVaR Kežmarok	Dotácia – zamestnanosť	22 829,55
ÚPSVaR Kežmarok	Dotácia – strava	1 352,00
Fond na podporu umenia	Príspevok na knižnicu	1 300,00
ÚPSVaR Kežmarok	Osobitný príjemca – Prídavky na dieťa	697,11
DPO Bratislava	Dotácia – požiarna ochrana	1 400,00
OÚ Kežmarok	Dotácia – COVID 19	1 690,05
MV SR	Dotácia - AED	482,40
OÚ Prešov	Dotácia – starostlivosť o ŽP	82,32
OÚ, OŠ Prešov	Dotácia – školstvo ZŠ	81 144,33
OÚ Prešov	Dotácia – školstvo MŠ	6 830,00
OÚ Kežmarok	Dotácia – REGOB, RA	639,43
MDVaRR SR	Dotácia – miestne komunikácie	35,51
OÚ Kežmarok	Dotácia – voľby a referendum	2 834,81
S P O L U :		121 317,51
	<i>Na kapitálové výdavky:</i>	
Platobná jednotka Životného prostredia	NFP – Zberné nádoby a čerpadlo k projektu „Kompostáreň v obci Matiašovce“	12 118,20
S P O L U :		12 118,20
CELKOM:		133 435,71

9.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2022 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 2/2012 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Po stopách Gorala	Bežné výdavky na výstavbu prístrešku v lokalite Humborg	250,00
Jazdecký oddiel MŠK Kežmarok	Dotácia na náklady spojené so záujmovou a príležitostnou činnosťou pre deti s trvalým pobytom v obci	200,00
Mesto Spišská Stará Ves	Dotácia na náklady spojené so záujmovou a príležitostnou činnosťou v rámci aktivít CVČ	4 140,00
SPOLU:		4 590,00

9.3 Významné investičné akcie v roku 2022

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2022:

- pokračovanie v realizácii výstavby komunitného centra,
- realizácia projektu výstavby kompostárne,
- dokončenie realizácie prestavby a stavebných úprav hasičskej zbrojnice,
- realizácia projektov MAS – Vitajte v obci Matiašovce a Rekonštrukcia vodovodu na ul. Potok,
- rekonštrukcia obecnej studne,
- nákup materiálo-technického vybavenia pre DHZ.

9.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- ukončenie projektu výstavby komunitného centra a jeho spustenie do prevádzky,
- realizácia projektu výstavby kompostárne a jej prevádzkovanie,
- realizácia projektu zníženia energetickej náročnosti budovy Obecného úradu,
- rekonštrukcia vodovodnej siete na uliciach Hlavná a Mlynská s v spolupráci s Podtatranskou vodárenskou spoločnosťou,
- rekonštrukcia vodovodnej siete na ulici Potok,
- výstavba chodníkov na ul. Hlavná a Potok,
- rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Mlynská a Južná,
- realizácia rekonštrukcie Materskej školy a Základnej školy,
- výstavba miestnej komunikácie na ul. Nová,

- výstavba cyklochodníka v spolupráci s mestom Spišská Stará Ves,
- výstavba kanalizácie a čističky odpadových vôd v spolupráci s obcou Spišské Hanušovce,
- realizácia pozemkových úprav.

9.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec vrátila neopodstatnené a neodôvodnené faktúry pôvodného zhotoviteľa OKC v sumách 111.556,66 €, ďalej 64.469,66 € a 56.450,11 € spolu návrhmi dodatkov č. 1 a č. 2, pretože nesúhlasila s ich podpisom z dôvodu, že cena diela je podľa čl. II bod 1 Zmluvy o dielo konečná cena diela, t. j. pevná cena, ktorá je výsledkom verejného obstarávania a nemôže byť menená a ani nebude menená. Obec týmto listom informovala pôvodného zhotoviteľa, že sumu t. j. 111.566,66 € zaplatí za predpokladu celkového dokončenia diela, a to za reálne vykonané práce, pričom obec zhotoviteľa upozornila na to, že je v omeškaní s dokončením diela. Zároveň obec zhotoviteľa vyzvala na dokončenie diela v rozsahu a v zmysle zmluvy o dielo do 30.04.2022 v cenách podľa tejto zmluvy o dielo. Tiež obec zhotoviteľovi oznámila, že omeškanie zhotoviteľa s dokončením a odovzdaním diela považuje za nepodstatné porušenie zmluvy a preto zhotoviteľovi dala náhradnú primeranú lehotu na dokončenie diela, a to do 30.04.2022, pričom obec zhotoviteľovi týmto oznámila, že márnym uplynutím tejto lehoty obec odstupuje od tejto zmluvy o dielo. Obec zhotoviteľovi oznámila, že v prípade, že ak dielo neukončí a neodovzdá do 30.04.2022 a obec márnym uplynutím tejto lehoty odstúpi od zmluvy o dielo. Pôvodný zhotoviteľ dielo nedokončil ani v primeranej lehote a obci sa následne až na tretí pokus podarilo vziať stavenisko do faktickej moci na základe čoho vykonala ohliadku na tvare miesta za účasti stavebného dozora stavby a tiež objednala vyhotovenie súdneho znaleckého posudku na rozsah vykonaných prác. Stavebným dozorom stavby bol potvrdený rozsah vykonaných stavebných prác pôvodným zhotoviteľom v sume 45.491,88 €. Tieto súpisvy vykonaných prác boli zaslané pôvodnému zhotoviteľovi spolu s výzvou na súčinnosť k vystaveniu faktúry za ním vykonané práce. Výsledkom toho bol ďalší pokus o zastrašovanie formou ďalšej predžalobnej výzvy iného právneho zástupcu pôvodného zhotoviteľa.

9.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec voči poskytovateľovi nenávratného finančného príspevku na výstavbu Obecného komunitného centra t.j. voči Ministerstvu vnútra SR má záväzok, že je povinná do konca septembra 2023 zrealizovať túto stavbu a následne ju začať aj prevádzkovať. Vzhľadom k tomu,

že obec odstúpila od zmluvy o dielo s pôvodným zhotoviteľom, ktorý rôznymi spôsobmi spomaľoval prevzatie staveniska, do dnešných dní blokuje garáž obecných skladov, v ktorých sa nachádza jeho hnutelný majetok a spôsoboval rôzne invektívy voči starostovi obce či stavebnému dozorovi danej stavby. V koncom roka 2022 sa pristúpilo k príprave podkladov pre proces verejného obstarávania. Dokončenie tejto stavby bude mať vplyv na chod obce z dôvodu dofinancovania z vlastných zdrojov z dôvodu navýšeniu cien stavebných prác a materiálov oproti pôvodnej cene vyplývajúcej z riadneho verejného obstarávania. Všetky zvýšené finančné výdavky obce, ktoré jej týmto vznikli, si bude obec uplatňovať u pôvodného zhotoviteľa podstúpením právnych krokov.

Zároveň z dôvodu zdržania procesu kontroly verejného obstarávania obec doplatí na zvýšenie ceny za dielo kompostárne, ale v tomto prípade čestnom postoji zhotoviteľa, ktorý už pred začatím stavebných prác odstúpil od zmluvy. Preto obec musí vybrať nového zhotoviteľa vrátane aktualizovaného rozpočtu stavby, ktorý bude musieť dofinancovať.

Vypracoval: *Mária Rušinová*

Mgr. Mária Rušinová

Schválil:

[Signature]
Mgr. Marián Štefaňák
starosta obce

V Matiašovciach, dňa 26.05.2023

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke